

DEBRECZEN

Ara: 60 fillér

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1, (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félelem. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Közel hétmillió magyar írta alá eddig a békefelhívást

Hajdú-Bihar 385.000, Debrecen 67.000 aláírás

A béke gondolat magyarországi diadalmenete, a béke napról napra milliószám sokasodó aláírások bizonyítják, hogy a magyar dolgozó nép békét akar. Hajdú-Bihar dolgozó népe és a debreceni dolgozók nemcsak az erőt és egységet mutató május elseji felvonuláson adták újra hangot ennek a harsogó békefelhívásnak, hanem a béke aláírásával is.

Tegnap egész nap hatalmas munkával folyt a megyéből beérkezett és a város területén közösen járt békefelhívás aláírásainak számlálása. Estig 385.000 hajdú-bihari és 67.000 debreceni aláírást számláltak meg a békefelhíváson.

A békefelhívás aláírása még mindig folyik. Vannak sokan, akiket nem találunk otthon a békefelhívás tagjai, ezek ma is aláírhatják az ívet. A békefelhívás bizottság folytatja az aláírás gyűjtést. Minden debreceni és hajdú-bihari dolgozó

módot kell, hogy találjon arra, hogy aláírásával pecsételje meg békeakarátát.

A békefelhívás aláírása új erők forrása, a béke harc új diadalának kiinduló pontja Hajdú-Biharban és Debrecenben is.

A Tudományegyetem tanácsa a napokban tartott rendes ülésén foglalkozott a stockholmi békekonferencia felhívásával és álláspontját a következő nyilatkozatban fejezte ki:

„A debreceni Tudományegyetem Tanácsa egyhangú lelkesedéssel magáévá tette a stockholmi békekonferencia felhívását és megvetéssel fordulva az imperialista háborús agresszorok politikája ellen, elhatározta és ünnepélyesen kijelenti, hogy saját munkaterületén az egyetlen minden erejének latbevetésével fáradságot és kíméletet nem ismerve kíván harcolni a további demokratikus fejlődésünk legfőbb zálogát jelentő békeért!”

Több mint ötmillió békealáírás vidéken

Napról napra szinte óráról órára ugrásszerűen növekszik a békefelhívás aláírók száma. Az ország városában és falvaiban 14.874. Budapest 8679, az egész országban összesen 23.526 békefelhívás aláírás gyűjtötték meg a békefelhíváson.

egész országban 6.375.575 ember írta alá a békefelhívást. Ezekből 3.046.768 a vidéki városokban és falvakban, 1.328.817 pedig Budapest kerületeiben és üzemében. A hatalmas békefelhívás eddigi részletes eredményei:

Világszerte folyik a békeszavazás

A világ minden részén hatalmas tömegek írják alá a stockholmi békefelhívást.

A Román Népköztársaságban az elmúlt napokban sok neves akadémikus, író, művész, zenész, elmunkás, mérnök, dolgozó paraszt, pap és nemzeti bizottság vezető csatlakozott aláírásával a békefelhíváshoz.

A bolgár dolgozók lelkes vesznek részt az aláírás gyűjtési mozgalomban. Szófiában a Hadsereg Arceonál szervezetei több mint 350.000 aláírást gyűjtöttek.

A Szabadság és Demokrácia Harcosai lódzi szervezeteinek pap-tagjai felhívása hangsúlyozza, hogy a lengyelországi római katolikus papok nem hiányozhatnak a békeharcosok sorából.

A finn békebizottság felhívja szervezeteit és tagjait lépjenek fel a katonai kötelezettséggel szembe új törvényjavaslattal szemben, mely hozzájárul a háborús gyűjtőgátok lebontásának fokozásához.

Berlinben Herz professzor, evangélikus egyházi vezető békefelhívást bocsátott ki. A Keletnémet Demokratikus Népköztársaságban megalakult a békebizottság.

Braziliában a rendőrterror ellenére egyre terjed a békefelhívás.

Mexikó neves személyiségeiből alakult bizottság a kongresszus elé terjesztette a stockholmi békefelhívást.

Gwatemalában és Kubában több neves tudós és művész jelentette be csatlakozását a békefelhíváshoz.

Kanadában a Duplessis diktatórkormány rendőrsége belőrt a montreali békefelhívás hivatalába és elkobozta az atombomba betiltását követelő 20.000 aláírást. A békefelhívás elutasított a szövetségi kormánynál és a békevilágbizottságnál és tiltakozó akción szólította fel a helyi békebizottságokat.

A Brazíliai Kommunista Párt kiáltványban fordult a néphez, hogy harcoljon a békeért, a kenyérért, a földért, a szabadságért, a nemzeti függetlenségért, a népi demokratikus kormány megalkotásáért.

Az Osztrák Egyesült Haladó Szocialisták felhívása egységre hívja fel a dolgozókat az újfaszisták ellen és az imperialisták háborús előkészületeivel szemben.

Cyprankiewicz lengyel miniszterelnök a poznańi nemzetközi vásár megnyitására hangzott, hogy a vásár kapcsán a békeszerető népek között és hozzájárul a Szovjetunió vezetői békefelhívás megerősítéséhez.

MÁJUS ELSEJÉN hétszáz ezer budapesti dolgozó tett hitet a béke megvédése mellett

Május elsején reggel hét órakor már beláthatatlan embererdő hullámzott a Hősök terein. A Műcsarnok homlokzatáról Marx képe a Szépművészeti múzeum oronozatáról Engels képe néz le az ünneplőkre. A dísztribünön Lenín és Sztálin arcása, közöttük a magyar nép forrón szerető vezetője, Rákosi Mátyásnak a képe. Nyolc órakor vette kezdetét az ünnepi felvonulás. Megérkezett Rákosi Mátyás, mellette a kormány tagjai, a haránt államok képviselői. Előtte a Szovjetunió

magyarországi nagykövete foglalt helyet a díszemlékén. És megindult a felvonulás. Jönnek egymásután a dolgozók. Elöl a harmadik kerület, aztán sorra a többi kerületek fiatal négyes tömegei oszlopokban. A hangszórók az első ünneplő szavakat kiáltják: **Éljen a világ munkásosztályának hőles vezetője, a nagy Sztálin! Éljen népünk szeretett vezetője, Rákosi Mátyás! Éljen győzelmeink szervezője, a Magyar Dolgozók Pártja!**

Zászlók üdvözlik Rákosi Mátyást

Az emelvény előtt, ahol Rákosi Mátyás áll, mindenki mosolyog. A férfiak a zászlókat lengetik, a gyermekek integetnek, az asszonyok kendőket lobogtatnak. Rákosi Mátyás felé. És ő szeretőleg integet vissza. Végig az egész felvonulás alatt frissen és fáradhatatlanul viszonozza a feléje áradó végteleen szeretetet. És itt az emelvény előtt újra felzeng az elvonuló százszázalékos ajkáról a név, a világ dolgozó nagy vezetőjének a neve a békeért harcoló százmilliók előtt megszerezték: a nagy Sztálin neve. Amikor a béke jelszavát kiáltják a felvonulók, először Sztálin nevet mondják, hiszen Sztálin és a béke egy!

Kemény arcok, munkás kezek, tiszta homlokok. Elszántsággal tekintenek. Ez a menet mely végighömpölyög az emelvény előtt. Jön Csepel, az acélváros, elől a csögyáriak, akik már 1.3 százalékra csökkentették a selejtet. Jön a 200 százalékos teljesítmény felülmúló lakatos brigád, Jönnek a munka legnagyobb hősei, a martinosok. És a zászlóerdőben hozzák Muszka Imre képét, aki a szovjet példák alapján dolgozva már elérte a 3000 százalékos teljesítményt. Az civiszárók táblát hoznak, melyen felirat hirdeti eredményüket: Négy és fél órától három óra öt percre csökkentették a csapolási időt. A tannműhely következik. Itt van a 17 éves

sziahánovista Avi László, aki brigádjával állandóan 830 százalékos teljesítést. Búszke arcú csövellek. Jöhetnek vagy húszezren...

A csepeliek után egymásután jönnek dallal és virággal a dolgozó nép gyermekei. Az élen fahérruhás lányok és asszonyok magasra emelik a táblákat, amelyek rajzain a magyar gyermekek állnak és ez kiáltják felénk: **Békét! Békét! Békét!** Jönnek a Tejért dolgozók, aztán dübörgő taps csattan fel. Táblát hoznak a következő felírással. Épül a gyors vasút: Csepel-Boráros-ter 16 perc. És egyre másra jön az emberáradat. És egy jelszóvá súlyosodik a levegőben a sok kiáltás: **Békét! Békét! Békét!** Békét akar a magyar dolgozó nép és békét akar a dolgozó százmilliók. És ezt a békét erősek vagyunk megvédeni.

Hosszú órákon át hömpölyög a tömeg. Az idő múlását nem lehet jegyezni, de nem lehet jegyezni már az ünnepség forró hangulatát sem. Minden ujjongó és gyönyörűség körülöttük és ebben a szépben, ebben a ragyogásban és ünnepelésben benne feszül a fiatalság, az épülő szocializmus minden ereje.

Felejthetetlen május elseje Moszkvában

A moszkvai rádió helyszíni közvetítést adott a Vörös-téren május elsején lefolyt hatalmas arányú katonai díszszemlééről és felvonulásáról.

idő szerint háromnegyed tized mutatott, amikor a csodálatos látványt nyújtó Vörös-teret megtöltő tömeg várta a májusi díszszemle kezdetét.

Megérkezik Sztálin

A Vörös-téren megjelent ezrek lelkes zibongását ünnepi csend váltja fel. Minden tekintet a Lenin-mauzóleum irányába fordul a nép és a hadsereg várja a Párt és kormány vezetőinek megjelenését.

idő szerint háromnegyed tized mutatott, amikor a csodálatos látványt nyújtó Vörös-teret megtöltő tömeg várta a májusi díszszemle kezdetét.

Ez a kiáltás tör ki egyszerre ezrek torkából. **Josif Visszarionics Sztálin**, valamint a Párt és a kormány vezetői mennek fel a mauzóleum előtt álló emelvényre.

idő szerint háromnegyed tized mutatott, amikor a csodálatos látványt nyújtó Vörös-teret megtöltő tömeg várta a májusi díszszemle kezdetét.

Dübörgő taps zúg végig a téren, a szovjet nép nagy vezérét köszönti, **Sztálin mosolygó arcával üdvözli a népet.**

idő szerint háromnegyed tized mutatott, amikor a csodálatos látványt nyújtó Vörös-teret megtöltő tömeg várta a májusi díszszemle kezdetét.

Artyemjev vezérezredes, a díszszemle vezetője „vigyázz”-t vezényel a felsorakozott csapatoknak. Felhangzik az induló, majd Artyemjev vezérezredes jelentést tesz Sztálin hadsereg-tábornoknak, a Szovjet Hadsereg vezérkari főnökének, aki megtekinti a szemlére készen álló csapatokat. Az egyes alakulatok előtt elhaladva üdvözli a csapa-

idő szerint háromnegyed tized mutatott, amikor a csodálatos látványt nyújtó Vörös-teret megtöltő tömeg várta a májusi díszszemle kezdetét.

ereje és hadiflottája mindig kész becsülettel teljesíteni szent kötelességét a haza iránt.

Az ünnepi beszéd után megkezdődött a katonai díszszemle, amelyet a hagyományoknak megfelelően a katonai akadémiák alakulatai nyitottak meg. A derült májusi égbolton megkezdődik a légierők parádéja. Az ünneplő tömeg nagy lelkesedéssel figyelte a szovjet repülés-tudomány kiváló alkotásait, a légihaderő alakulatainak mozdulatait.

A mauzóleum előtt a haditengerészeti akadémia alakulatai után a páncélosok és gépesített egységek vonultak fel. Elöl halad az a tank, amely 1944-ben elsőnek lépte át a felszabadított szovjet haza határát és a fasiszták üldözése közben benyomult a Prut-völgyébe.

A légi parádé közben szakadatlanul tart. Most a szovjet vadászpilóták káprázatos rendezésben következnek. A Vörös-téren pedig feltűnnek az új szovjet vadászpilóták, a Szovjet Hadsereg jövődi tiszteinek zárt egységei, majd a többi katonai iskola alakulatai, valamint a Buggyonij katonai főiskola lovas díszszármája, a Kalinin gárda-hadosztály egységei, amelyek elsőnek nyomultak be a felszabadított Orel és Poltava városokba. **Gigant**

Vikusz nagyságú csapatok következnek, dühöngésük megrázza az egész teret. Gópkocsis és motorkerékpáros ezredek diszfelvonulása zárja be a katonai szemlélt.

A szovjet katonai erők hatalmas felvonulása ismét megmutatta a Szovjet Hadsereg technikai fölényét, annak a hadseregnek erejét, amely szilárdan őrködik a világ békéje felett.

Délután 11 órakor kezdődött a szovjet főváros dolgozóinak hatalmas felvonulása. Előtt Moszkva város zászlóit és kitüntetésait vitték a legkiválóbb dolgozók. A felvonulást úttörők hatalmas serege nyitotta meg, akik virágokból készített díszoszlopokkal Sztálint és kíséretét. Két úttörő virágcsokrot adott át Sztálinnak a díszmehényen.

A Moszkvórec-kerület dolgozóinak a népi demokráciák zászlóit lengetik. Két munkás magyar és szovjet zászlót visz s egy festményt, amelyen egy magyar és egy szovjet munkás kezét fogja, alatta Rákosi Mátyás szavai: „Kötelességünk támogatni az

egész világot átfogó békemozgalmat, amelynek élén a hatalmas Szovjetunió és bölcs vezére, Sztálin elvtárs áll.” Az egymás után következő táblák és feliratok a népi demokráciák vezetőinek egy-egy mondatát idézik.

Végeláthatatlan sorokban vonulnak fel a moszkvai dolgozók és a téren szűnni nem akaró hangorkán zúg: „Dicsőség Sztálinnak!”

A szovjet főváros dolgozóinak óriási demonstrációja a késő délutáni órákban ért véget. Félhatkor a Vörös-teret a sportolók ezrei lepték el és megkezdődött a hagyományos nagyszabású ünnepség.

A Szovjetunió egész területén nagy ünnepségek voltak május elseje alkalmából. Szenaslopolban a Szovjetunió Fekete-tengeri flottája vonult fel díszszemlében, Kievdben, Bakuban, Taskentben és a Szovjetunió többi nagyvárosában katonai szemlék felvonulások és ünnepségek voltak.

Vasziljevskij marsall május 1-i napiparancsa

Elvtársak, katonák és őrmesterek, tisztok és táborszerekesek!

Ma a szovjet hadsereg egész népünkkel együtt ünnepel május 1-én a világ dolgozó szolidaritásának napját, valamennyi ország munkásai testvériségének napját.

A szovjet nép a Bolsevik Párt vezetése alatt a kommunizmus építése és a békeért folyó küzdelem terén elért hatalmas győzelmeket ünnepel ezt a nemzetközi ünnepet.

A szovjet hadsereg május 1. napját a harci és politikai felkészülődés új eredményeivel fogadja.

Teljesíttve a szovjet kormány és Sztálin elvtárs, nagy vezérünk és tanítónk útmutatásait, hadseregünk katonái továbbra is a béke és hazánk biztonságának őrhelyén fogják állni.

Katonák és őrmesterek elvtársak, tisztok és táborszerekesek!

Csábítsátok benneteket és jó egészséget kívánok nektek május 1-e napján.

A hadsereg egész személyi állományának a kiképzés új

időszaka előtt új sikereket kívánok a harci és politikai felkészülés terén.

A dolgozók nemzetközi ünnepének megünneplésére meggyűléses napot: ma, május 1-én Moszkvában, hazánk fővárosában, a Szövetséges Köztársaságok föderációjában, valamint Leningrádban, Lvovban, Habszlovországon, Vladivosztokban és a más városokban: Leningrádban, Sztálingrádban, Szeveraslopolban és Odesszában hűszoros ünnepi tűzéri sorozat adjanak le.

Eljen a Szovjetunió, a béke és a demokrácia bástyája az egész világon!

Eljen a hős szovjet nép és dicső szovjet hadserege!

Eljen szovjet kormányunk!

Eljen a dicső Kommunista Bolsevik Párt!

Eljen nagy vezérünk és tanítónk — drága és szeretett Sztálinunk!

Vasziljevskij a Szovjetunió külügyminisztere, a Szovjetunió marsallja.

A világ minden részén lelkesen ünnepelték május elsejét a dolgozók

Brüsszel: Brüsszelben nagy május elsejei felvonulás volt a békekért, az atomfegyver betiltásáért folyó harc jegyében. A város központjában lévő nagy téren népes gyűlést tartottak amelyen Lalmand, a Belga Kommunista Párt főtitkára beszélt. Május elsejei felvonulást tartottak Liegeben, Charleroi-ban és Belgium más városában.

Oslo: Osloban május 1-én felvonulást tartottak. Sok transzparenshirdette azt a követelést, hogy javítsák meg a norvég dolgozók életviszonyait. Emberek ezrei csatlakoztak a Kommunista Párt menetéhez. Korra reggel sok oslói lakos kereste fel a Norvég felszabadításáért vívott harcban elesett szovjet hősök emlékművét, s ez emlékmű talapzatára virágokat helyeztek.

Helsinki: A jobboldali szociáldemokrata bomlasztók megkísérelték, hogy megakadályozzák a finn dolgozó nép május 1-i tüntetését. Helsinki és az ország más ipari központjainak dolgozói azonban május 1-én megfelelő válaszlépést adtak a jobboldali szociáldemokrata bomlasztóknak. A dolgozók ezrei az ipari munkásság és a dolgozó értelemiség képviselői hallgatták a demokratikus szervezetek felhívására és résztvettek a május 1-i tüntetéseken.

New-york: Annak ellenére

hogy nagy rendőri erőköt vontak össze május 1-re New-york dolgozóinak füzereit vetek részt a május 1-i felvonulásban, amely a békekért való küzdelem jegyében folyt le. A felvonulók óriási transzparenseket vittek ezekkel a jelszavakkal: „Béke, polgárjogokat, munkát!” A felvonulók követelték az atomfegyver betiltását és a békeküzdelem fokozására szólították fel a dolgozókat.

Tokió: Több mint félmillió dolgozó vonult fel május 1-én az „Imperial Place” előtt „béke és függetlenség” jelszavával. A dolgozók lelkesedéssel fogadták a kommunista előadókat.

Hamburg: A nyugínemetszói tüntetéseket a német egység és munkásszóló egységének gondolata jellemezte. Május 1-én Hamburgban több, mint százezer dolgozó tett hitet hatalmas felvonulás a béke mellett. A tüntetésen résztvettek az üzemek több küldöttjei. A hamburgi kikötő dolgozói kifejezést adtak akarataknak, ellenállni minden eszközzel az amerikai hadianyagok kirakása ellen a hamburgi kikötőben.

Tirana: Az Albán Szakszervezeti Szövetség Központi Tanácsa május elseje alkalmából üdvözlő táviratot intézett Sztálinhoz.

2 oldal

Debrecen 1950 május 3.

Az imperialisták fel akarják számolni az ENSZ-t

Amerikai fegyverekkel felszerelt hadsereg van Nyugat-Németországban

A Telepress diplomáciai szemlézője írja: „Az a kép alakult ki, hogy az Egyesült Államok „totális diplomáciájának” célja az Egyesült Nemzetek Szervezetének felszámolása és helyettesítése új szervezettel, az Atlanti Szerződésben megszabott alapon. Ezt a célt bizonyítja John Foster Dulles és Herbert Hoover április 27-i beszéde is.

Dulles kijelentte, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmánya valamint tagságának megszüntetése már elavult.”

Hoover, az USA volt elnöke még határozottabban fejezte ki ezt az eszmét: „Javasolom az Egyesült Nemzetek Szervezetének újjászervezését, s kommunista országok

nékül” — mondotta — Hozzátette, hogy „Amennyiben ez nem lesz megvalósítható”, akkor „új együttműködést kell teremteni!”

Ily módon az Amerikai Egyesült Államok kormánya felvonultatta a porondon két fő köztársaságpárti tanácsadóját, hogy kijelentsék: az Egyesült Államok véleménye szerint az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmánya nem egyéb papírrongypról.

Az amerikai imperialisták és az egész világ előtt feltárják tervük agresszív jellegét, Trumannek és Achesonnak a béketábor elleni harc széleskörű propagandáját hirdető felhívása nyílt beismerése ennek.

A Német Demokratikus Hivatalának

Berlin: A május elsejei lapok közölték a Német Demokratikus Köztársaság Tájékoztató Hivatalának jelentését, amely a következőket mondja:

Nemrégiben Berlin amerikai övezetének hatóságai törvényellenesen letartóztatták a drezdai népi rendőrség nyolc alkalmazóját, akik úton Drezdából Berlinbe vették le a német övezetbe kerültek. Noha a város övezeti köztársaság területén van és semmiféle tilalom sem áll fenn az egyik szektor a másikba való közlekedésre és Berlin szovjet övezetében többszáz nyugatberlini rendőr él, akik teljes mozgásszabadsággal rendelkeznek, az amerikai hatóságok a népi rendőrség tiltakozása ellenére nemcsak, hogy letartóztatásban tartják Drezda népi rendőrségének alkalmazottait, hanem az amerikai hadi törvényszék előtt eljárást is indítottak ellenük. A nyugatberlini sajtó jelentéséből megállapítható, hogy az eljárás szervezői fenyegetéssel és fizikai kényszerrel arra törekednek, hogy a letartóztatottak olyan vallomást csikarjanak ki, amely diszkreditálna a Német Demokratikus Köztársaság népi rendőrségét. Ez az eljárás azt a célt is szolgálja, hogy Nyugat-Németországban háborús hangulatot szívesen s eltitkolták a népi elítelt, hogy Nyugat-Németországban katonai alakulatokat állítottak fel és az országot militarizálják.

Ezzel kapcsolatban a Tájékoztató hivatali szűkségesnek tartja a következő tényeket kijelenteni: Az amerikai és angol megszálló hatóságok a potsdami megállapodás megsértésével folytatják a katonai alakulatok felállítását és azokat amerikai fegyverekkel felszerelik.

Felállították a vezérkért, amelyek élén olyan fasizta táborszerekesek állnak, mint Guderian, Halder és mások.

Megállapítja, hogy Németország nyugati övezeteiben és Berlin nyugati szektorában 449.200 fő a német és külföldi egységek és a különböző rendőralakulatok létszáma.

Ha még figyelembe vesszük a különböző felépítésű katonai szervezeteket, úgy kiderül, hogy Nyugat-Németországban egy félmillió meghaladó hadsereg van, amely főként a hitlerista hadsereg volt katonáiból és tisztjeiből áll. Ezek a katonai és felkatonai egységek amerikai fegyverekkel vannak felszerelve. Ezenfelül tank- és tüzérségi egységek is vannak beosztva a német, közepes és nehéz kaliberű páncéltörő fegyverekkel. A légi közlekedés fejlesztésének ürügyével Nyugat-Németországba az utóbbi időben az USA-ból és Nagy-Britanniából repülőgépek alkatrészek érkeztek, amelyeknek összeszerelése az ottani repülőgépgyárakban és műhelyekben fog történni.

Ami a Német Demokratikus Köztársaság népi rendőrségét illeti, ez a négy megszálló hatalom határozata alapján jött létre. A

Köztársaság Tájékoztató közleménye

népi rendőrséget nem az imperialista háborús gyujtogatók szolgálatára szervezték meg, hanem a demokratikus rend és a köztársaság törvényei védelmére abból a célból, hogy megvédelmezze a Köztársaságot a szabotőröktől, úzerkedőktől, csempészekről, a népelhíves elemektől, továbbá azért, hogy őrizzék az üzemeteket és a közintézményeket.

A FRANCIA MUNKÁSOK NEM LÉPNÉK HÁBORÚBA A SZOVJETUNIO ELLEN

Moszkva (TASZSZ): A Trud közli május elseje ünnepelésére a Szovjetunióba érkezett CGT küldöttség nyilatkozatát.

Franciaország dolgozói, mondja a nyilatkozat — nem tartják a háborút elkerülhetetlennek. Tele vannak bizalommal a nagy Szovjetunió iránt, amely a fasizmus felett aratott döntő győzelmével és gazdasági és társadalmi téren elért sikereivel a béke, demokrácia és szocializmus javára változtatta meg az erőviszonyokat. A dolgozók egysége nemzetközi harcukkal megállítását az imperialista agresszorok szörnyű tervét és ezzel lehetetlenné teszik a háborút. A francia munkások sohasem lépnek háborúba a Szovjetunió ellen.

AZ AMSTERDAMI ÉS ROTTERDAMI KIKÖTŐ MUNKÁSOK SEM KAKJAK KI AZ ANTVERPENBOL ERKEZO HAJOKAT

Hága (TASZSZ): Rotterdam és Amsterdam kikötőmunkásai, szolidaritást vállalva a belga dolgozókkal, megtagadták az antwerpeni kikötőkből érkező hajók kirakását.

Nápolyban az amerikai fegyverek elleni tiltakozásul a nápolyi üzemek dolgozói a város különböző részeiben gyűléseket és tüntetéseket szerveztek. A rendőrség megtámadta a tüntetőket és közülük többször letartóztatott. Többször összeütközés került a sor a rendőrség és a kikötő körüli városrész lakossága között.

KIZARTÁ A FIAPP TITÓ BERENCSEIT

Prága (CTK): A volt politikai foglyok nemzetközi szövetségének tanácsa vasárnap befejezte tanácskozását. A délelőtti ülésen felolvasták a közös csehszlovák-nyelvi határozati javaslatot arról, hogy zárják ki a titóista szervezetet a FIAPP-ból. A határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták. A javaslat kimondja: A tanács elhatározta, hogy

1. Megszakítja a kapcsolatokat a jugoszláv nemzeti szervezet mostani vezetőségével;
2. Hogy kizárja a jugoszláv képviselőket a végrehajtó bizottságból és a FIAPP tanácsából;
3. Hogy kapcsolatot létesít azokkal a jugoszláv politikai foglyokkal és partizánokkal, akik

hűségesek maradtak a FIAPP elveihez.

A másik határozati javaslat kimondja a volt politikai foglyok szervezeteinek egyesülését a fasisztaellenes ellenállási harcokhoz szövetségével.

HITLERISTAKBOL „CSENDOR. EZREDET” SZERVEZETT AZ OSZTRÁK KORMÁNY

A Szövetséges Tanács Szviridov altábornagynak, a Szovjetunió ausztriai albiztosának elnökletével ült tartott. A Szövetséges Tanács a kérdéssel foglalkozott, hogy Ausztria nyugati megszállási övezeteiben határozatellenesen, gépesített csendőrezredek alakítottak különleges rendeltetéssel. Az osztrák hatóságok az enyhített „csendőrezredek” megalakításával megsértették Ausztria demilitarizációshozott négyoldalú határozatokat és a nyugati megszálló hatóságok, az USA, Nagy-Britannia és Franciaország közvetlen segítségével titkos katonai alakulatokat hoztak létre, volt hitleristákból, akiket amerikai fegyverrel láttak el. Az angol, amerikai és francia képviselők megkísérelték, hogy igazolják az osztrák kormány határozatellenes katonai tevékenységét. A Szovjetunió képviselője az USA, Nagybritannia és Franciaország megszálló hatóságaira hárította a felelősséget az Ausztria demilitarizálásáról szóló négyoldalú határozatok megsértéséért.

A Szövetséges Tanács a továbbiakban során foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy egyes megszálló hatóságok képviselői, osztrák állampolgárokat és más személyeket toboroznak az idegenlégio számára.

A Szovjetunió ausztriai főbiztosa javaslatot tett, hogy egész Ausztria területén tiltásuk be a megszálló hatóságok képviselőinek, vagy más személyeknek a toborzást. A francia megszálló hatóságok képviselője tiltakozott a javaslat elfogadása ellen. Az angol és amerikai megszálló hatóságok képviselői támogatják a francia képviselő álláspontját.

VILAGSZERTE FELHABORODAST VÁLTOTT KI CURIE ELMOZDITASA

Párizs: A dolgozó tömegek körében világszerte óriási felháborodást váltott ki Joliot Curie elmozdítása a francia atomkutatás éléről. A Humanité a következőket írja: 100.000 számra tiltakoztak a párizsi Joliot Curie elmozdítása ellen a hétfő délutáni tömegtüntetés során. A párizsi dolgozók és hazafiak szívük mélyéből kiáltották ezt a jelszót: „Hívják vissza Joliot Curiet!”

A CGT vezetősége nyilatkozatban bélyegezte meg Joliot Curie elmozdítását. A közvélemény megállapítja, hogy a nagy tudós menesztése merénylet a vélemény szabadság ellen és mint ilyen az alkotmány elveinek világos megsértése. A CGT biztosa Joliot Curie Franciaország sok millió dolgozójának rokonszenvéből és együttérzéséről, majd felhívja a francia dolgozókat, tiltakozzanak erősen, hogy kényszerítsék a kormányt a Franciaországra és a világbókére oly kara határozat visszavonására.

Párizs népe tiltakozásul Joliot Curie elmozdítása ellen szerdán este tömeggyűlést rendez a Mutualites Palotában.

London. A Daily Worker írja: Joliot Curie építette az első atomfejlesztő telepet Franciaországban. De nem volt hajlandó tehetőségét háborús célokra odaadni. Ezért Amerika elbocsátását követelte.

TÁNCBAN ÉS ÉNEKBEN

Nem volt hiány a többi színpadokon sem. A dohánygyár és a va-
gongyári kórusok is kellemes igye-
kezettel vették színpadra külső az
ünnepélyre betanult jobbnál-jobb
számait. Egy-egy szavaltat után
minderkiből elemi erővel tört ki a
lelkész éljenzés, és percekig tüntet-
tek a szabad május 1 és a béke
megvédése mellett.

A VAOSZ-BAN

megrendezett kultúrnap is szép
színtöltést hozt a nagyérdemű ünne-
pékeknek. Itt már nagyobb lehetősé-
gek voltak táncra, játékra egyaránt
a jó színpadon. Majdnem al-
konyodott már, mire befejezték a

műsort a folyton szívtájt sűrűtő
közönség előtt.

Ha hűen le akarunk írni a hat-
odik szabad május 1. debreceni
ünnepének feleltetését szép hang-
ulatát nagyon sokat és nagyon
részletesen kellene írunk. Most
csak annyit szeretnénk kiemelni
ebből a lelkes ünnepségből, ami
kifejezője volt mindennek, ami
megmutatta a megváltozott világ
egyre tisztább kibontakozó új
arcát.

EGY EMBERKÉNT

ünnepelt a város. Egy emberként
ünnepelték a dolgozók tízezres tö-
megét. Igazi ünnepély volt a Nagy-
erdőn.

A BÉKE ARCA

volt a mozgalmas ünnepi kép, a
béke harcossai voltak az ünneplő
dolgozók. És eszünkbe jutott, hogy
ezerte a világ mindenütt szabad
május ünnepének

A DOLGOZÓK MILLIÓI

Mert hiába nesterkednek az im-
perializmus sötét erői, a mi
úgyünk biztos, mert a Szovjetunió
és Sztálin vezet bennünket. A
nagy ünnep hangulatával szívünk-
ben még nagyobb elszármással
kétkezve erővel harcolunk a bé-
kéért, az imperialisták ellen, a
boldog szocialista jövőért.

Népszavazás

volt az idén május elseje Deb-
recenben. Városunk dolgozó
népe, az üzemek, gyárak, ter-
melőcsoportok, géppalotnások,
iskolák, tudományos intézetek
és hivatalok tíz és tízezer dol-
gozója tett hűtelt ezen a napon
az építő munka és a béke
megvédése mellett.

Négy óran át szakadatlanul
közpálygott az ünnepi menet
a debreceni Nagyjármástól a
Nagyerdőig. Debrecenben még
sohasem volt ilyen színpom-
pás felvonulás, Debrecenben
még sohasem vonult fel ilyen
hatalmas, lelkes tömeg a má-
jusi utcákon. S az az erő, mely
a dolgozók tízezeire hatalmas
egységbe kördésolta 1950 má-
jus elsején, s amely arra buz-
dított munkást, parasztot és
 értelmiségit, hogy minél
szébb, külsőségeiben is minél
pompásabbá tegye a nagy na-
pót: a béke gondolata volt. Az
az elszánt akarat, hogy a dol-
gozó magyar nép megmutassa
barátainak és ellenségeinek
egyaránt: kész felsorakoztatni
a béke megvédésére, kész ál-
dozatot hozni azért, hogy meg-
örizze eddigi eredményeit, to-
rább haladhasson az eddigi
úton, építhesse szocialista jó-
vőjét.

Népszavazás volt már Deb-
recenben a stockholmi békefel-
hívás aláírása is. Negyedmü-
lő hajdú-bihari dolgozó pecsé-

telte meg aláírásával harcos
békeakarattal. Az aláírások azt
bizonyították: Hajdú-Bihar
dolgozó népe a legdrágább
ajándékunk tekinteti a Szovjet-
uniótól kapott szabadságot, leg-
jeltettebb kincsének az építés
terén elért eredményeket és
legnagyobb feladatának a szo-
cializmus további építését. A
legnagyobb, legdrágább kincs
megvédéséért pedig kész a leg-
nagyobb áldozatra is. Ezt bi-
zonyította május elseje is. A
debreceni utcákon újra meg
újra végigjártak a béke meg-
védésének harcos jelszavai.

Mindenki tudja és mindenki
láthatja, hogy a lelkes jel-
szavaknak aranyfedezete van.
A felvonulást és tízezer debre-
ceni dolgozó munkával bizo-
nyította be, hogy a jelszavak
mögött tettek sorakoznak fel,
hogy városunkban és me-
gyénkben a dolgozók jobb,
több munkával készítsék má-
jus elsejére, több és jobb mun-
kával erősítették a legyőzhe-
tellen béketáborot.

Május elseje után nem lan-
kadott el a munka. A dolgozók
készültek arra, hogy megtart-
sák és fokozzák eddigi eredmé-
nyüket.

Igy válik május elseje új
erőforrássá a termelés fo-
kozásának, a szocializmus
építésének.

Ünnepelt Hajdú-Bihar május elsején

"Hogy nincs már több
cseselt szegény,
Hogy ünnepeketünk
május elsején..."

Igy zeng a szavaltat utolsó
sora. Most érkezünk a hajdúna-
nási ünnepségekre, mely szép-
ségben, méreteiben messze fel-
ülmúlja a tavalyit. De ezt lát-
juk mindenütt, amint a szocial-
lizmus építésében egyre jobban
haladunk előre, úgy lesznek
szébbek a májusi ünnepségeink.
Ezt érezzük

A NÁNÁSI ÜNNEPSÉGEKEN

a felvonuláson, Szabó Miklós
parasztiattal szavaltata után,
melynek utolsó sora kimondja
az igazságot, hogy ünnepeink
tünk már május elsején, mert
a nagy Szovjetunió felszabadított
bennünket és olyan Párt vezet,
mint a Magyar Dolgozók Pártja
előtt Rákosi Mátyással.

A nánási felvonuláson láttuk
a munka legjobbjait, a termelő
csoportok tagjait, a gépalomás
pompás traktorait, egymásután
jöttek azok a csoportok, melyek
a nép akaratát és harcos béke-
vágyát fejezték ki transzparen-
seink felírtaival és élőképkel.
Ilyen élőkép volt az anyák jel-
vonulása gyermekkecskékkel,
mely feleltetés a boldog fiatal
jövőt, és utána mindenkihez
jött a következő élőkép szava,
amely a háború borzalmaival mu-
tatta be: Hát ezt akarjátok
megint? Nem, százszor és ezer-
szer nem. Ezért kell minden
dolgozóknak a béketáborba töm-
vülnie, és harcolni az imperia-
lizmus dühödt fenyegetései ellen.
Szabadok vagyunk. Ezt a sza-
badságot meg is kell véden-
nünk.

SZOBOSZLÓ

felött messze a titkok égbolt
alatt egy piros csillag tündö-
köl. Nem égi csillag, földről re-
pítette a megasba a léggömbök
sokasága, hogy hirdesse fent,
— ahol a náború gyilkos bom-
bázógépei szurrantak évekkel e-
zelőtt: — a dolgozók béke és sza-
badság vágyát.

Lampionok erdeje, fátylós fia-
talok lelkesedése tölti meg május
egy elsőjén
A PÉSPÖKLADÁNYI UTCÁKAT
is. Aki csak mozdulni tud tal-
pon van és idősített, hogy je-
lenlétével is tüntessen a béke
mellett. Az ünnepi indulók har-
sóságában egy régen elnyomott
osztály felszabadult háláéneke
zeng, dolgozó parasztok szíve-
dabban a pattingó dalok üt-
mére.

És akár

PÉSPÖKLADÁNYBAN

vagyunk, akár a megye más
községében mindig utólr az a
felmelő jó érzés, hogy ebben az
orában, ezekben a pillanatok-
ban, szerte a világ haladó orszá-
gaiban, de a féktelen rendőr,
terror ellenére az imperializmus
országában is május elsejét
ünneplik a dolgozók. És ünnepl
Moszkva a szabad világ fővá-
rosa, és a moszkvai nagy ünne-
pékeknek hí tükörképe a mi má-
jus elsejei ünnepségünk is.

Minden községben a dolgozók
nagy szeretete mutatkozik meg
a nagy ünnep iránt. Ez látszik
meg az egyéni ötletekben, mely
mind a nap eseményeit gazda-
gítja.

SZOBOSZLÓN

egész nap nyitva állt a fürdő a
munkások, dolgozó parasztok
előtt.

HAJDÚHADHÁZON

a szabadság jelképes és soha ki-
nem oltatható tüzet vitték a sta-
tűfaútók a szovjet hosi emlék-
műhöz...

De legszebbek mindenütt a
traktorok. A traktorok az új szo-
cialista mezőgazdaság építésé-
ben leghűbb fegyvertársai a dol-
gozó parasztságnak, termelő-
csoportoknak és állami gazdasá-
goknak. És ott voltak a fevo-
nulásokban a legkorszerűbb me-
zőgazdasági gépek, a sztalinye-
cek, melyek szimbolizálták a
Szovjetunió barátságát és támo-
gatását a fiatal magyar népi
demokráciával, a magyar dol-
gozó néppel szemben.

BALMAZÚJVÁROSON

ahova még könyv sem jutott át
helyen rendeztek kultúrnapot.
Ot helyen volt műsor, öt helyen
zsűfóit nézőtér tapsolta végig a
szébbnél szébb táncszámokat és
szavaltatokat.

A GÉPALÓMÁS KULTÚRGÁRDÁJA

kis színdarabot adott elő, bizony-
sággal annak, hogy a kultúra
iránti szeretet egyre mélyebb
gyökeret vert a dolgozó nép
lelkesebb rétegeiben is.

BERETTYÓFALUTÓL EGYEKIG

a megye minden községének fe-
leltetésen napját. Sorolhat-
nánk és mindenütt ugyanazt a
lelkes hangulatot vetünk pa-
pírra. Azt a lelkesedést mely a
dolgozók szíveiből fakadt és min-
denütt a legnagyobb ünneppé
avatta azt az ünnepet, mely vi-
lágszerte a dolgozók szolidari-
tását és összefogását jelenti.

A magyar ifjúság küldöttének nyilatkozata a moszkvai rádióban

Moszkva: Lőrinc Tamás, a
Magyar Ifjúság Népi Szövetségé-
nek a Nemzetközi Diákszövetség-
ben lévő állandó delegátusi,
aki most Moszkvában tartóko-
dik és ott résztvevő a Nemzetközi
Diákszövetség Végrehajtó bizott-
sága moszkvai ülészakánának
munkájában, a moszkvai rádió-
ban nyilatkozott ottani benyo-
másai. Bevezetőben elmon-
dotta, hogyan harcol a szovjet

ifjúság és a magyar ifjúság
mintaképe, a Komszomol a bé-
kéért. A szovjet fiatalok a Kom-
szomol vezetésével vezető sze-
repet játszanak a világ haladó
ifjúságának nagy szervezeteiben,
a Demokratikus Ifjúsági Világ-
szövetségben és a Nemzetközi
Diákszövetségben. Rámutatott
arra, hogy a szovjet ifjúság a
békes építőmunkával van elfog-
lalva, a szovjet nép döntő győ-

zelmet aratott a hitleri Németor-
szág felett és megszüadította
az emberiséget a fasiszta ag-
resszor igájától. Most, a békes
építés szakában a szovjet nép és
ifjúsága a Bolsevik Párt és
Sztálin vezetésével éberem örkö-
dik a béke és hazánk biztonsága
felett minden támadás ellen.

Lőrinc Tamás ezután mosz-
kvai benyomásait ismertette.

MAXIM GORKIJ:

A polgári sajtó

A Literaturnaja Gazeta 1949.
április 2-ji számában közölte
Gorkijnek ezt az addig kiadat-
lan irását. M. Gorkij a „Pol-
gári sajtó”-ról szóló cikket
1920-ban írta.

A zsihiacian megláthatod,
hogy mit használtak az embe-
rek tegnap. A hírdetések és az
újságok krónikája jól tájékoz-
tat arról, hogy mit használtak
az emberek ma. Újságok alatt
Európa és Amerika „kulturköz-
pontjaiban” megjelenő, a „köz-
véleményt kialakító” modern
sajtóorganumokat érte. Azt tal-
tom, hogy a polgári sajtót el-
vassni éppen olyan hasznos, ami-
lyen hasznos a cseléd ösztinte be-
szédét hallgatni az uraság élet-
éről. A betegegek nem érdekel-
hetik — s nem is érdeklik — az
egészséges embert, de az orvos
köteles azokat tanulmányozni.
Az orvos és az újságíró között
vau valami közös. Mindkettő
megbetegedéseket állapít meg és
jellemez. A mi újságíróink jobb
helyzetben vannak, mint a pol-
gári újságírók, — a mi újságíró-
ink jobban ismerik a szociál-pa-
tológia tüneteitnek általános
okait. Ezért a szovjet újságíró-
nak a polgári sajtó megnyitvá-
nulásait ugyanolyan figyelemre
kell méltatnia, amilyen figye-
lomban az orvos részesíti a be-
tek kiállításait és nyögéseit. Ha
akadna nálunk valaki, aki meg-
felelő mennyiségű adatot gyűj-
tene egybe, bármely „kultur-
közpon” újsághasábjairól és
ezeket, üzletek, vendérlők, szóra-

közökhelyek hírdetéseit, találkozá-
sok, fogadások, közéleti ünne-
pégek leírását felsorakoztatná...
vakitón fényes és megrázó ké-
pét festhetne napjaink polgári
társadalmának „kulturális élet-
éről”.

Miről beszél nap-nap után a
polgári sajtó? Ime, itt következ-
nek azok az események, ame-
lyekről az elmúlt május hónap-
ban röviden megemlékeztek:

„Lázadás a nevelőintézetben.
— A nevelőintézetben 14 fű
megszokott. Közülük tizenkettőt
a lovasrendőrök elfogtak, kettő-
nek sorsa ismeretlen. — „Égy
kislány kintása”. — „A gyer-
mekgyilkos anyja. — Két gyer-
mekét gázzal mérgezte meg, tet-
tének oka az éhezés”. — „Még
egy mérgezés gázzal. — Férj,
felleség, a férj anyja, a kéteves
kislány és a csecsemő gázragé-
diája”. — „Gyilkolt mert éhez-
zett”. — „Újra feldaraboltak egy
asszonyt”. — „Koldus-millio-
mos. — Meghalt egy nyolcvan
éves koldus, holmija között 5
millió koronát találtak”. — „89
éves korában meghalt Lord Esh-
ton. Húsz millió font értékű va-
gyont hagyta hátra”. — „Ly-
onban 300 ember meghalt a vá-
rosi vízvezeték szennyves vizétől
szennvedett mérgezésben”. —
„Tegnap a város különböző ke-
rületében egész sor gyilkosságot
követtek el. — A banditák elme-
nekültek”.

Ezenkívül részleteket közölnek
több-kevésbé nagy családsokról,
megvesztetésekről, szerelmi
merényletekről. A hónap folya-
mán között cikkek 90 száza-
léka bűnügyi, vagy patológikus
jellegű. A cikkeket száraz élet-
telen nyelven írják és abból a

célből, hogy az újságíró vala-
menyire meglevenítse az ese-
ményt, szüksége van arra, hogy
az „asszonyt” különösen szadisz-
tikus módon darabolják fel,
vagy arra, hogy a düseldorfi
gyilkos 53 bűncselekményt vál-
laljon magára.

A „krónika” anyaga nem vált
ki semmiféle kommentárt a pol-
gári sajtóban. Ugy látszik, min-
denpóssá lett, senkit sem zava-
r, nem hoz izgalomba. A há-
ború előtt még szentimentális
emberek élményítő cikkecskéket
írtak „a társadalom szervezete-
nek betegségeiről”, kifejezést ad-
tak különböző érzéseknél, ame-
lyek mögött néma félelem és
gyakrabban a „kulturémberek”
izgatottsága rejtezőtt, akiket ag-
gasztottak ezek a „rendellenes
tények”.

Napjainkban azért nem ér-
dekl a társadalmi dráma a
polgári sajtót, mert különböző
kiseberek tízeinek és százainak
mindennapi pusztulása már jó
ideje az általános napirendhez
tartozik, nem változtatja meg az
életet és egyáltalán nem fenye-
geti azokat, akik vidáman és bé-
keségben akarnak élni. Soka-
sodnak a pazar filmszínházak,
még pazarabb éttermek, ame-
lyekben a falakat és mennyezet-
t megremegető jazz-muzsika
szól. Meglepően sok a hírdetés
az „erő csökkenése” elleni sze-
rekről és bámulatosan ékesző-
lők a venerás betegségeket
gyógyító orvosok reklámjai. De
hiszen, mindez már 1914 előtt
is zajlott. Igen, zajlott, de nem
annyira süketítő módon. Most
úgy látszik, a „kultúra közpon-
tjainak” polgársága egységesen
elismeri, hogy az élet rövidbe-

válk, a napok gyorsabban múl-
nak; élünk hát nappal és éj-
jel vidáman, egyre vidámabban!
Él hírdeti a bár pódiumáról
is az erősen kiborotvált, nagy-
hasú és vékonyhangú énekes, al-
koholtól elbutult szemmel.

Túlszinezem a képet? Nem ez
a szándékom, mert tudom, hogy
a rothadás folyamata mérgező.
Az élet színel a maguk valóság-
gában egyre sűrűbbek és riki-
tőbbak. Bizonyára azért van ez,
mert az élet hőmérséklete emel-
kedik és a polgárság vizsgál-
lázás — a beteg örömtől. Nyel-
vükben a „lázás” szó ritkán
jelent egészséges tetterőt, — sok-
kal gyakrabban a betegállapot
jelzője. A polgárság azért igyek-
szik életét vidámmá tenni, hogy
elnyomja azt a mélabús előér-
zetét, hogy napjai meg vannak
számlálva.

Az újságírók megismertették
velem New-York sajtójának le-
nyűgöző erejét. Ennek az erőnek
a bizonyítéka ez volt. Az egyik
újházat tart fenn. Ez igen jó
szenczió volt. De két nappal ké-
sőbb ugyanez az újság hasá-
jain 25 rendőr fényképét közölte,
s azt írta, hogy ezek a rendőrök
a szervezői a titkos prostitúció-
nak, nem pedig a tiszteltre-
mélto és mindenki által nagyra-
becsült hölgy.

— Es mit szólnak ehhez a
rendőrök?

— Őket elbocsátották, miután
előbb anyagilag kárpótolták
őket. Majd találnak munkát
Amerika egyik, vagy másik ál-
lamában.

4 olald

Debrecen 1950 május 3.

A békeharc diadalmas seregszemléje volt a debreceni MÁJUS 1. ÜNNEPSÉG

Hétfőn nagy ünnepe ébredt Debrecen dolgozó népe, soha nem látott ünnepi külsőségekkel megünnepele május elsejére.

A város képe is ünnepi volt ezen a napsugaras tavaszi reggelen. A kis mellékutcák házain is lobogók lengtek az ablakokban feliratok és virágok köszöntötték a világ munkásosztályának nagy nemzetközi ünnepét. A Vöröshadsereg-útján a középületek homlokzatán mindenütt Lenin, Sztálin és Rákosi Mátyás arc-másait láthatunk. A MÁV igazgatóság épülete volt a legszebb az egykori Tisza-palota megújította vörös drapériákban, hatalmas betűk sorakoztak a homlokzatán: Eljén május 1. Az üzletek kirakatai is az ünnepe tükröztek, a nemzeti vállalatok szeme gyönyörködő kirakatokkal állították ki kíváncsi nézőknek a 11. sz. Népbold impozáns összedíszítésű, hatalmas kirakatait. Mindenkinek emlékeztető maradt a halálkirakat: a háborús uszító amerikai halálgyárosokat jelképező csontváz remítő alakja. Mennyi nyugodt erő és biztos remény van a másik kirakat művészi összedíszítésében: a béketábor fehér és piros színe az életet jeleníti.

Az ünnepi külsőt öltött város utcáin már kora reggel nagy volt

a sürgés-forgás. Mindenütt ünneplő tömegek siettek a Petőfi-tér felé és a nagy felvonulás más gyülekezőhelyeire. — A Vöröshadsereg-útján nyolc óra tájban felsorakoztak az üttes, két oldalán. A megafonok ünnepi dalok, indulók hangjait vitték messzre. Kibontott zászlókkal felpántlikázott szekerek hozták el azokat, akik tanul akartak lenni Debrecen nagy ünnepének, a debreceni dolgozók színpompás felvonulásának. A tanyák kis úttörői is bejötték Debrecenbe. Egy-egy csoportjuk a Vöröshadsereg-útja bérházainak erkélyéről nézte végig a nagy felvonulást, hogy egy életre szóló élményként véssék le beléjük a felvonulás minden színes szépsége.

Az Arany Elka előtt, a Kossuth-téren felállított díszemlévénynen pedig gyülekeztek Debrecen közéletének vezetői. Az első köztől érkezett meg I. V. Szedych, a Szovjetunió debreceni konzulja. Azt látuk Barczai Gyulát, a Magyar Dolgozók Pártja hajdú-bihari pártbizottságának titkárát, Pincz és Andrást, az MDP debreceni titkárát, Balogh Endre polgármestert. Megjelenik Péter János református püspök is, aki az emelvény első sorából nézte végig a felvonulást.

békéjét és rendjét. A vagongyári kultúrcsoport után az Egyetértés dalosainak messzehangzó éneke csendült fel, majd a vagongyári SZIT ifjak következtek. „Mégvédjük a békét!” — kiáltották színe visszhangzott a Vöröshadsereg-útján. A felvonuló menetségben a világbéke örét, a Szovjetuniót, a nagy Sztálint, a mi szeretett vezetőnket, Rákosi Mátyást, élető táblák feliratok százait hozták a dolgozók.

A díszemlévénynen megjelentek felállva, lelkes tapsal köszöntötték az élizem-vagongyár dolgozóinak színes menetét.

A gépipari gimnázium két munkaruhás kalapácsos ifjú serege jött ezután. Az új műszaki értelmiséget képviselték ezek a lelkes ifjak, akiknek ajkáról ismét és ismét felhangzott: „Tanulunk és építünk, Rákosi a vezetőnk!”

Dohánylevelekből kirakott betűk adták ez a köszöntő szót: „Szabadság”. S a betűk mögött felvonult a másik debreceni éjtem, a dohánygyár, majd a gépi fermentáló és a dohánybevaló dolgozó serege. Öt méteres vörös zászló, lobogtatót a szél, a környépipari minisztérium vándorzászlója ez a dohánygyár élizemének. „Eljén Sztálin!” — hangzik a kiáltás, amelyre visszhang a nézők ezreinek dübörgő tapsa. A dohánygyár dalosai éneke messze száll a Vöröshadsereg-útján. A dohánygyári nők egyforma barna babos szoknyában fehér blúzban vonulnak fel. Színpompás kép.

Menetükben egy tréfás ötleten derül a nézősereg: egy „szuperatombombát” visz Uncle Sam megtestesítője, négyen vannak a bombát szállító fogatba befogva: Churchill, Bidaud de Gasperi, Atlee. A bombából — egy kacsa nézeget kifelé...

gyönyörű tulipáncsokrot kap. — A béke virágai nőjének ki a kerítészet dolgozóinak munkájából. Csoportjuk élén színes szép virágkosarat visznek. Ez is a felírás rajta: A Béke Virágai.

A Svejtis-gimnázium fegyelmzett, lelkes csoportjának élén az érettségiző lányok haladnak. Egy transzparens ezt hirdeti: Vár a főiskola, a másik: Vár az üzem. A díszemlévénynél kettős sorokban rendeződnek az érettségizők és egymásután lépnek át két transzparens alatt mintha az

üzemek a főiskolák kapuján lépnek be... Nagy taps a válasz a kedves jelenetre.

A Népbold NV színpompás menetben vonul fel. Nagy taps fogadja a szocialista kereskedelem úttörő dolgozót.

A szocialista kereskedelem más vállalatai, a bankok dolgozóit után a (közletőség felvirágozott gépkocsijai következnek majd a mezőgazdasági gimnázium lovasbandé, rímios színes csoportja.

Jönnek a béke tankjai

és ekkor jött a felvonulás legmeghatóbb része: feldübörgtek a Vöröshadsereg-útján az állami mezőgazdasági gépparkozó traktorai. Kékes fűsbe burkolta a rengeteg vonóató traktor az utat.

Az első gépkocsiban ült Tóth Mihály, a gépparkozó Kossuth-díjas vezetője. Nagy-nagy taps köszöntötte.

A díszemlévénynél beléremeggett, amin a lánctalpas traktorok elvonultak előtte. A béke tankjai szántották a debreceni aszfaltot.

Az állami gazdaságok felvonulása következett ezután. Gyönyörű telivér lovak, díszes fogatok, teherautók a gazdaságok legjobb dolgozói, akik amin munkájukkal, éppúgy mos, lelkes kiállításokkal, harsány nőszóval tették hitet a béke megvédése mellett. Feldübörgött egy-egy Sztálinyecz is, a Hortobágy állami gazdaságnak büszkesége aztán a hortobágyi traktorok. Mindgyik egy-egy betűt vitt s a traktorok sorban kiadták a szavakat: Eljén május 1.

Jönnek a termelőcsoportok

A termelőszövetkezeti csoportok felvonulása zárta be a négyórás menetet. Sorban vonultak fel a kollektív termelés útját, a mezőgazdaság fejlesztésének egyetlen igaz útját választott dolgozó paraszatok felvirágozott, pántlikás szekereken. Vidám énekesző, lelkes kiáltások mutatták, hogy dolgozó parasztságunk amely a termelőszövetkezeti csoportba tömörült, boldogan, szabadon és

jólétben ünnepele már május elsejét.

Feljethetetlen volt ez a május elsejeli felvonulás. Talán csak a jövő évi még szebb felvonulás fogja elhomályosítani emlékeztető jegyében folyt le, megmutatta a debreceni dolgozók egységét, erejét. Boldog szabad életünknek ünnepi megnyilatkozása volt ez a felvonulás. Erőt mutatunk és erőt megírhatunk belőle. A munka ünnepe új munkához kaptunk erőt.

Péter püspök a felvonulásról

Erről beszélgettünk a díszemlévénynél Péter János püspökkel, aki így nyilatkozott:

— A debreceni dolgozóknak ez a május elsejeli hatalmas seregszemléje arról tanuskodik, hogy hazánkban is győzött a munka megbecsülése. Debrecen május elsejeli ünnepe egyúttal a béke melletti erélyes átaláfoglalás volt. Ez a fejlődő és építő társadalmat védjük akkor, amikor a háború ellen, a béke mellett állást foglalunk. A Béke Híveit stockholmi felhívás olyan íszán fejje ki az egész emberiség békevágyát, hogy politikai és vallási állásfoglalástól függetlenül minden jóakarató embernek el kell fogadnia ezt a békefelhívást. Békevágyunkal együtt azt is kifejezték hogy békénk védelme érdekében erősíteni kívánják népi demokráciánkat, mindnyájunk javára. Ezt mutatja a debreceni május elsejeli felvonulás is.

A béke palmaága a menet élén...

Kilenc óra előtt feldübörgtek a szabadságharcos motorosok gépei megindult a felvonulás. A béke palmaága, vitték a menet élén, jelképeül annak, hogy ez a május elsejeli felvonulás harcok tüntetés a béke nagy ünnepe mellett.

A vagongyár és a dohánygyár, Debrecen két élizeme haladt a felvonulás élén. Egy hatalmas földgömböt hoztak a vagongyári menet elején fölöttük ott lebegett a békegalamb. Ez a felírás volt olvasható a földgömbön: A né-

pek millióival együtt mi is békét akarunk. A népi demokratikus országok testvéri összefogását hirdeti a demokratikus népek népviseletébe öltözött dolgozók haladtak ezután a menetben, majd az élizem messze csillogó nagy ezüst jelvényét hozták. — Zászlótenger után a vagongyár dolgozói jöttek. Közöttük a honvédség rendőrség tisztjei. Azok, akik a vagongyárból kerültek ki új, felelősségteljesebb hivatásba, hogy megvédjék dolgozó népünk

„SZTÁLIN A BÉKE!”

Minden csoport — új látnivaló, sok-sok új ötlet, új szín. A perzsi ügyi dolgozók után a Fazekas Mihály-gimnázium fegyelmzett csoportja, „Sztálin a béke” — ez áll menetük élén. A bútorgyár kövei őkei és sorra jönnek az iskolák élizemei a hivatalok és a tanyák dolgozói.

Lehetetlen minden szépséget számba venni, lehetetlen minden öltre felfigyelni s már az első után az: hásszúk nem jöhet szebb, nem jöhet ötletesebb menet. Pedig a Petőfi-téren már újabb tömegek sorakoznak fel, hogy elinduljanak a nagy felvonulásra...

A nagyhegyesi Alkotmány” és bellegelői „Fűrés” termelőszövetkezeti csoportok dolgozó parasztaiknak lelkesen tapsol a nézősereg, majd az MNDSZ asszonyainak menetében gyönyörködik a nép. Egy teherautón három-négy éves apróságok hoznak. Cérnavékony hangon ismételtetik, amin parányi kezükben zászlócskák lengenek: „Mi is békét akarunk, aláírni nem tudunk...”

Richter-gyár és Pallag vonul fel egymásután. A termelőszövetkezeti csoportok leendő vezetőinek csoportja dögöl léptekkel, fegyelmzett, harsány nőszóval vonul fel. Aztán úttörők jönnek. „Ságvári csapat nem hagy meg. Varsenyben áll mos, minden úttörő csapat” — száll az ének és vidáman lobognak a színes örel zászlók.

Külön szín a textilgyár ünnepi menete. Hatalmas Lenin kép az élén: „Lenin szellemében”, utána Sztálin arcúak. „Sztálin útmutatása szerint” — mutatják a Május 1. ünnepét.

3 oldal
Debrecen 1950 május 3.

A béke bástyája a felvonulásban

És így színesedik gazdaszük a felvonulás minden új csoportja. Az Alföldi Nyomda NV jelképként egy bástyát hoz, ez a bástya mi vagyunk a béke frontján. A nyomda teherautóra szerelt gépi rőpcédulák ezret ontják, a nyomdászok szélszótják a lelkes nézők közé.

A gyermekváros kis zenekarával, feliratokkal, képekkel úgy vonulnak fel, hogy taps kísérelőket végig a felvonulás útján. A közlekedési közsegi vállalat, utcaszerepről felemelt seprűkkel köszöntik a nézőket a vágóhíd és a hűszem egy sovány tehén és egy hízott ökr felvonulásátával, rongyos, vékony henjessel és markos piros-pozsgás vágólegényekkel mutatja be a különbséget 1945 és 1950 között.

Jön az egyetem. Az értelmiség legjobbjai is együtt ünnepelelnek ma a világ minden munkásával. Minden dolgozó nagy ünnepe május elseje. A sebészeti kórház egy műtői szerelt fel egy teherautó tetjére. Beültözött orvosok „operálnak” menet közben. A természetudományi kar halgatói fegyelmzett csoportja mellett ott vannak a professzorok is. Az ott

felírás: Sztálin nevével épül a világ. A Magasépítési dolgozói Sztálin nevével építnek... Az építőipari gimnázium csapata követi őket. Felemelt vakolókánnal köszönek a fiuk.

Az Ufentartó NV kubikosai lelkesen vonulnak a menetben, majd az ipari leányiskola színes, bájos csoportja jön. „Miénk a jövő” hirdeli egy felirat. A jövő ezé az új ifjúságé...

voshalgatók fehérköppenyben vonulnak fel lelkes énekeszővel.

Az Erdőgazdasági NV menetében teherautókon az erdő megművelését mutatják meg. Aztán a DHV és az MVF felvonulása következtek: ott viszik a menet elején a Krem-tornyának mását. E felé tekint reményteliséggel az egész világ. Az MVF legszebb autóbusszái is felvonulattja. A posta egy teherautóján földgömb. A Szovjetunió rajta a középpont. Ez a felírata: Szovjetunióra tekint az egész világ.

A MÁV forgalom ünnepi felvonulásának élén egy álló nő fehér lepelben kitárt két karján a béke palmaága. Nagy taps köszönti a béke gondolatát, megtestesítő ötletet. Majd a fűtőkamolyam halgatói hurraznak és éljenk vezérelnket. A MÁV igazgató-ság követi a fűtőházat.

Kifli- és virágész

A közsegi kenyérgyár menetét következik. A gyerekeknek most a legnagyobb az örömk: kiflik százait dobálják széjjel a nép közé a kenyérgyári dolgozók. A városi kerítészet virágokat szór. Szedych szoviet konzul egy

Népünnepély a Nagyerdőn

Kora reggeltől zengett, zibongott az erdő. Sátrakat vertek, padokat ácsoltak össze és jövő-menő szekerek szállították a pörkölt-höz való friss húst, a közsegi húszem nagy raktárából, vagy zörgötték elő a hordó göröket az Ipari NV. gátraihoz.

Másik oldalán

A MUDATVANYOSOK láttak készülődéshez. Próbatűst végeztek a körhinták kényesen felvetett feji falovai, felszelelték a hajóhintákat, a hullámgepet és erős munkáskezék szegcecsélték össze a szabadtéri színpadok deszkáit.

A morajlás nőtlen nőt. Amint

A FELVONULÓ SOKASAG egyre nagyobb tömegekben lepte el a Nagyerdőt, úgy nőtt a hangulat a vidám, mosolygósarcú dolgozók között. Úttörő lányok siettek el mellettük, piros nyakkendőjük még pirosabban tűzött a szikrázó májusi napfényben, SZIT egyenruhások zászlókat vivő csoportjai a transzparens, a színes zászló-dő, a dekorációk, a nők tavaszi színekben pompázó tarka ruhái színes, mozgalmas látványt nyújtottak.

Délután négykor vette kezdetét

A KULTURMUSOR

az erdő különböző pontjain felállított Szabadtéri színpadokon. Hevenézett ülőhelyeken foglaltak helyet az érdeklődők, a fiatalabb

generáció a fákra kapaszkodva figyelt a trappáns leüldötlet előadott számokat. A Stadion beíratánál felállított

SZINPADON

a Csokonai Színház művészei mutatják be műsorukat nagyzzámú s lelkes halgatóság előtt. Jól szerepeltek az énekesek. Körögyi Anna, Pósa Mária, Basillides Zoltán, Bán Eleonór, Hajdú Péter. A táncosoknak már sokkal nehezebb dolga volt a szűk, kisszobanagyágú színpadon. De így is nagy tapasztalattal a Rimóczy Viola, Ligeti Mária és Takács Piroška orosz és magyar táncait.

Közben az erdő többi részében felállított színpadon

AZ EGYETEMI MAXIM GORKIJ KULTURCSOPORT

szorakoztatta a közönséget. Bemutatott számai között a párosjelenetek aratták a legnagyobb sikert.

A HONVÉDSÉG

a Csokonai Színház művészei által betanított számokkal szerepel a május elsejeli kulturműsorban. A legnagyobb sikert a honvédek „Béke”-táncá aratta, melyet egymásután háromszor kellett megismételni. Ugyancsak nagy sikert aratott a honvédek által bemutatott komoly egyfelvonásos darab is.

Ivan Panyin üdvözlése a magyar vasutasokhoz

Moszkva: Ivan Panyin, a kiváló szovjet mozdonyvezető a világ dolgozóinak ünnepnapján a moszkvai rádió útján üdvözölte a magyar vasutasokat.

A világ dolgozó szolidaritásának napján, május 1-én forrón üdvözölöm a szabad Magyarország vasutasait és gratulációk munkásságukhoz. Ertesültem arról, hogy Tóth János, a miskolci fűtőház híres mozdonyvezetője két segítőjével új kiváló sikert ért el. Egy nehéz szerelvény, 110 perccel gyorsabban vezeték Miskolcra Budapestre mint ahogy a grafikon előírja és anélkül, hogy betértek volna a fűtőházba, egy másik szerelvényvel tették meg

vissza az utat. Ez a tény mutatja, hogy az ötszázados mozgalma, amelyet szovjet mozdonyvezetők indítottak, a szabad Magyarországon is méltó követésre talált. Igen örülök, hogy üdvözölhetem a három kiváló miskolci elvtársat szép sikereik alkalmából.

A szovjet vasutasok között egyre jobban terjed ez 500-as mozgalom. Az élenjáró mozdonyvezetők napról-napra jobban lesznek.

A szovjet kormány nemrég 8 mozdonyvezetőt (ünneletti) ki Sztálin-díjjal. A szovjet mozdonyvezetők, több mint száz fűtőházban létesítettek már 500-as csoportokat. Minden mozdony az

ügyvezetői főmérnök grafikon szerint dolgozik, vagyis úgy, hogy minden egyes mozdony a minimálisra csökkenti a felszerelés idejét, a fűtőházakban való tartózkodás idejét. Ez lehetővé teszi, hogy a mozdonyvezetők 15 ezer kilométert tegyenek meg mozdonyukkal havonta. Azt hiszem, hogy a magyar mozdonyvezetők szintén kiűzhetik ezt a feladatot és sikerrel meg tudják oldani.

Üdvözölöm Önöket május elseje alkalmából és a szovjet vasutasok nevében boldog életet sok sikert kívánok a magyar vasutasoknak alkotó munkájukban.

Hírek

— Éjszakai ügyeletet gyógy-szertárak április 29-től május 5-ig „Bartók Béla” Vörösmarty-területi 87. „Arany János” Csapó-utca 66.

— Várható időjárás. Mérsékelt szél, változó felhőzet helyenként eső, zivatar. A hőmérséklet emelkedik.

RÁDIOMŰSOR Szerda, Kossuth-rádió 11.30: Gyermekzene. 11:45: Hangfűzés. 12.15: A Honvéd Központi Zenekar játszik. 13: A Studio Zenekar játszik. 14: Könnyű dallamok. 14.15: Utolsó híradó. 14.25: Hajk Andrással gondolkodik. 14.45: Az ifjúság hangja. Diákélet. 15.30: Ifjúsági énekek. 15.40: Rádiószeminarium. II (Alapfokú). Harc a babonák ellen. 17.10: Régi magyar gitárdalok és verbunkosok. 17.50: Hangfűzés. 18: A bécsi álna. Dosztojevszkij regényéből írta Mesko Barna. 19.30: Hangfűzés. 20.15: Schneider Heidi. Zongorázik. 20.45: Táncczene. 21: Varsótól — Prágáig. 21.15: Hangfűzés. 21.50: Táncczene. 22.20: A sakkvilágbajnokjelölték versenyerő jelentik. 22.30: A Rádiózenekar játszik. 23.30: Táncczene — Felvétel. — 5.45: Katonaindulók. 6.15: A magyar rádió szórakoztató műsora. 7.20: Okosan szeressük a gyermeket! 7.30: Balettrészletek. 8.10: Uj magyar lemezek. 8.30: Operaszínek. 9.15: Cigányzene. 10.10: Tancok zongorára. 10.45: Táncczene. 15.40: A fődirektívák egyhatodán. 15.55: Zongoramuszika. 16.10: Szív küldi szívnek szívesen. 16.40: Ország romantikus kamaramuszika. 17.15: Hangfűzés. 17.30: A rádió esti iskolája. 18: Női szemmel. — 18.40: A természet nagy átalakító. 19: Szórakoztató zenekari muzika. 19.15: A lengyel rádió műsora. 20: Táncczene. 20.30: Rádiószeminarium. I. (Alapfokú). 21: Falurádió. 21.15: Ügyviteli sorrend. Vidám játék. 22: Szórakoztató zene. 22.40: Magyar noták.

— A kocsis rúdja sebesítette meg Szendrői Sándor Csapó-utcai hentesmester a Vár-utcán a járdán haladt. Az egyik lovaskocsit — eddig még ismeretlen tejtések megosztották — és a kocsis rúdja Szendrőt a falhoz szorította. Mellén és arcaán szerzett sérüléseket, a klinikára vitték.

— Vigyázat szélhámos! Megírjuk, hogy egy Veress nevezetű ember járja a város lakóit és előlegeket vesz fel fára hivatkozik arra, hogy ő jó összekötőtecskel bír és olesó fát szerez rá. szűkre. Már sok feljelentés érkezett a rendőrségre Veres ellen, aki a pénzzel elűnik és a fát nem szállítja. A rendőrség kéri azokat, akik tudnak hollettéről, jelentésük a központi ügyeleten vagy a büntügyi osztályon.

— Szabotáló kulák. Goda Sándor 65 holdas hajdúsámsóni kulák földjén 3 holdnyi területen a dohánypalántát megsemmisítette és ezzel nemzetgazdasági kárt okozott. Megindul ellene az eljárás.

— Tettenérték a tolvajt. Eszernyi Erzsébet, Ondód, Veréb-dűlői az állami áruházból fejkendőrt, hárnyitákat és nyakkendőket akart ellopni, de lefűltek. Az eljárást folytatja a tolvaj ellen.

— A Terményforgalmi NV Lisztosztálya értesíti a fűszerkereskedőket, hogy május 3-án és 4-én finomlisztosztás lesz.

Hirdessen a „DEBRECZEN”-ben!

— A városi Szociális Otthonban az MDP Belváros IV. szervezet SZIT Kultúrportyja Megyei Kálmán kultúrvezető vezetésével igen jól sikerült előadás rendezett a gondozottak részére. — Szappanos Mária Erdős Margit, Szabó Béla, Afonyi Gyula, Kovács Gyula, Veres József és Hajdú Imre igen kellemes órákat szerzett a hallgatóságoknak. Az előadás keretében Erdődi István tartott politikai beszámolót.

— „Figa” házassága az MNDSz kultúrgárdájának előadásában. Az MNDSz városi szervezetének színjáték szombaton este 8 órai kezdettel mutatják be a Postás színházban „Figa” házasságát. Az előadás után tánc lesz.

— Drága Rózsika, hét éves, decceni kislány megcsúszott és a latinus gödörbe esett és mire rátaláltak már megfulladt. A vizsgálat megindult.

APOLLO

Május 3-ig bezarolag Uj cseh film

Uj tűz

Szerdán utójára fél 5, fél 7, fél 9-kor

VIG

Május 3-ig bezarolag Szovjet film

Dzsingiszkan utóda

Szerdán utójára 4, 6, 8 órakor

METEOR

Május 3-ig bezarolag Feklyá musort

Fél 5 órától folytatódás előadásokkal

FILM SZÜLETÉSE

Nagy példa

HEGESZTOK ELET AZ ERDŐBEN

— Ma temetik Vass Lászlót. A tragikus hirtelenséggel elhunyt, kiűző magyar újságíró, Vass Lászlót szerdán délután fél 3 órakor temetik a farkasréti temetőben. Vass László halálára nagy veszteség érte a magyar újságírást; képzelt sokoldalú munkásságát vezette el benne a magyar szellemi élet. Vass László írói egyénisége kis színházi írással, irodalmi méltóságait, rövid színes karcolatait, a közönség széles rétegében kedvelté tette és megbecsült helyet biztosított számára a magyar újságírói társadalomban. Halála az újságírást és a magyar irodalmat is vesztesége.

— Öngyilkosság vagy véletlen? Hajdu Lajos 14 éves biharnagybajmi gyermek a napokban lakásuk padlására ment és ott az elrejtett fegyverrel jászadói kezdett. A fegyver elűlt és halálos sérülést okozott. Megindult a vizsgálat annak kiderítésére, hogy a gyermek öngyilkosságot követett-e el, vagy véletlen történt. Gyantás az a körülmény, hogy a kislány bal kezét szembre dugva feküdt a földön és bal halántékán hatolt át a golyó.

— Csalánszedés közben érte a halál. Dózsegi Sándor 55 éves álmosdi lakos az állatoknak menő csalánszó szedni, miközben rosszul lett és meghalt a mezőn. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy agyverzés okozta halálát.

— Polgári lakos itales állapotban elesett házuk táján és az egyik árokba esett, amelyben 15 cm-es vízréteg volt. Sándor Albert olyan szerencsétlenül esett a vízszárokba, hogy mire rátaláltak — megfulladt.

Anyakönyvi hírek

Elogyás. Oláh Sándor gyári munkás Wesselyi u. 105. és Józsa Katalin Olajhó 66. a. HÁLAZÁSOK. öv. Hamza Imréné Sarkányi Mária dohánypalánta ültetésre 75 éves Apponyi u. 4. öv. Sarányi Bálintné Eszter Júlianna háttartásba 80 éves H. rez. u. 11. öv. Pethő Mihályné Vilji Katalin háttartásba 74 éves Kincseshegy 18. öv. Gál Sándorné Szilgyártó Zsuzsanna 64 éves Bujdó u. 10.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett edényanyam, nagyanyánk **özv. GÁL SÁNDORNÉ Szilgyártó Zsuzsanna** 65 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután fél 3 órakor lesz a Kőtemető III. ravatalozóterméből. — Gyászolják: leánya, Bukdó u. 10.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk hogy **BOTOS ZOLTÁN** nyug. áll. tanító életének 56. évében elhunyt. Temetése május 3-án délután 2 órakor lesz a Kőtemető díszravatalozóterméből. — Gyászolják: felesége Darvas Józsa, gyermekei: Zoltán, Lajos, Józsa testvérei: Lajos, Kálmán, Ernő, Géza, Dező, Gábor.

Május elseje után

a Richter-gyár dolgozói között

Daku Istvánné, a „Richter”-gyár debreceni UB. titkára frissen, mosolyogva beszél a nagy ünnepéről, és fokozott munkavállalásairól.

— Már a sztálini műszak idején éreztem, hogy megváltozott a munkához való viszonyunk — mondja. — Rábredtünk a szocialista munkaverseny jelentőségére, április negyedikére, hazánk felszabadulásának évfordulójára sohasem álmódott teljesítmények születtek és most, május elsejére a világ dolgozóinak hatalmas seregéhez béké jegyében készülve, április 4-i teljesítményeinket tovább fokoztuk. Az új, szabad májust a felszabadító szovjet hadseregnek köszönhetjük és ezt a szabad új életet, amit ajándékká kaptunk felszabadítónktól, kötelességünk minden erőnkkel megvédeni. A magyar dolgozó nép munkával harcol, mert minden százálek, amellyel termelésünket a munka

különböző frontjain növeljük: újabb és újabb csapat a háborúra spekuláló imperialista lenevadnak.

— Gyermekkoromban csak annyit tudtam a májustól, hogy valami ünnep, amit csak titokban szabad ünnepelek — meséli Simon Erzsébet, a „Richter”-gyár munkásnője. Mikor felnőttem megtanultam, hogy miért tiltják ennek a szép tavaszi ünnepnek a megtartását: mert a munkásság ünnepe. Nem is jó azokra az időkre emlékezni, inkább arról beszélünk, milyen csodálatosan szép volt az idején a május elsejei ünnepség. Elhatároztam, hogy eddigi felajánlásaimat továbbra is tartasi fogom és amint lehet új munkamódszerrel emelem.

Kovács Imréné — az üzemi konyha vezetője, az ebéd minőségének állandó javítását ajánlotta fel május elsejére. Munkatársaitól megtudjuk, hogy derekasán helyt is állt és az ebédek valóban izlették, jók mindig.

— Minden igyekeztem az, hogy dolgozó társaim tápláló ebédet kapjanak. Néha eszembe jutnak azok az idők, amikor a munkások százai kenyereket ettek ebéd-időben és akadtak nagy számban olyanok, akik egész napon át éhen dolgoztak. Szerencsére felszabadulásunk óta megváltozott a helyzet, mult évben pedig, mikor felavattuk az üzemi konyhát, különösen jobb lett itt az élet. Az ebédlő tágas, tiszta, nemcsak azt a célt szolgálja, hogy a munkások itt bekapják ebédjüket, hanem arra is jó, hogy az egy órai ebéd-időt kellemesen töltsék el.

A munka minden területén azért dolgozunk, hogy megvédjük a békét

En tisztában vagyok azzal, hogy üzemi konyhában úgy szolgálom a szocialista tervezdalkodást, mint a munkapadok, laboratóriumok, vagy mezőgazdaságok dolgozói.

Sztálinyeczvezető 830 százaléka...

A debreceni gépállomáson dolgozik Sós László 20 éves ifjúmunkás traktorista, április 4-re munkájában 250 százalékos teljesítést vállalt. Az akarat erősebb volt a terveknel, a verseny-munka túllendült az előírásnyalon. Sós László már április 4-re 600 százalékosot ért el.

— 1322 munkanapot szereztem az utolsó héten — mondja mosolyogva — ez ugyanennyit jelent forintértékben is. Sztálinyeczcel dolgozom, két ekét kapcsolok össze és éjjelnappal szántottam. Az éjszakai szántáshoz újítást vezettem be. Előre kibarázdolom a traktor útvonalát és így egyjelt gyorsan, fennakadás nélkül futok végig gépemmel a kijelölt úton.

lőtt fel és az elmúlt héten már minden nap 830 százaléka teljesítette normáját.

— Minden igyekeztem az, hogy dolgozó társaim tápláló ebédet kapjanak. Néha eszembe jutnak azok az idők, amikor a munkások százai kenyereket ettek ebéd-időben és akadtak nagy számban olyanok, akik egész napon át éhen dolgoztak. Szerencsére felszabadulásunk óta megváltozott a helyzet, mult évben pedig, mikor felavattuk az üzemi konyhát, különösen jobb lett itt az élet. Az ebédlő tágas, tiszta, nemcsak azt a célt szolgálja, hogy a munkások itt bekapják ebédjüket, hanem arra is jó, hogy az egy órai ebéd-időt kellemesen töltsék el.

SZÍNHÁZ

Mári Géza vendégjátéka a „Boldogság”-ban

Vasárnap este Pavlenko: „Boldogság” című színműve szerepelt a Csokonai Színház műsorán. Vöröspályezredés szerepelt a Keekemet—Szolnoki színtársulat igazgatója Mária Géza játszotta. Auktitása közvetlen egyszerű embert formált Vöröspályezredés első felvonásbeli megtörtetéséből is kuszargató a szovjet ember új szemlése. Került a hangoskodást az erős színekkel és akkor tudott igazán és őszintén hoznak megedni, mikor Sztálinnal való beszélgetést mondta el. Felgóságában az a végtelen szeretet és emberi egyszerűség jutott érvényre, ami Sztálinnak, a világ történelmének legnagyobb emberének a főjellemvonása, amit érzékeltetni csak közvetlen játékmóddal és olyan ódanadó gondos szerepkidolgozással lehet, amely szeretet és gondoskodás sugárzik Sztálin szavaiból a világ minden dolgozója, a kis úttörő lány Lenka felé is. Mikor Vöröspályezredés Sztálin szavaival, hogy a virág nem való zsebbe és elkérve Lenka kis csokrárt az asztalon lévő vázájába helyezi mintha csak őt magát hallották volna és éreztük, hogy Sztálin nemcsak hadvezér, államfő tanító és barát, hanem minden dolgozóinak, mint Rákosi Mátyás mondta: nekünk is édesapánk.

Mári Vöröspályezredés az volt, akit régen vártunk a Csokonai Színház színpadán. Szovjetember. És kétezeresen jöleső érzés, hogy a dolgozók felismerték ezt. A háromszoros vastaps Vöröspályezredés szót, a nehézségeket átbíró és legyőzhetetlen akaraterejű optimizmusával teltett szovjetembernek. A hűves pártagnak, aki most került először erthető és elérhető közelségbe a debreceni dolgozókhöz

— Szerdán és Csütörtökön este ismét Pavlenko: „Boldogság” e nagykerű színműve van a színház játékrendjén.

MŰSOR Szerdán este fél 8-kor: Boldogság. Katona-bérelt 15. Csütörtökön este fél 8-kor: Boldogság, Puckin-bérelt 15.

* Ha nem vásárolsz TOFOT nem is nyerehetsz!

5 oldal

Debrecen, 1950 május 3.

Mintaserűen bonyolítja le a TÜZÉP a dolgozók tüzelőanyagellátását

Közeleg a nyár, nincs gond a tüzelőre. De az a dolgozó, aki beszállással és becsüléssel munkája méltó béréből tisztességgel és egyre jobban megél családjával együtt, máris gondoskodik a jövő élen szükséges tüzelőről. Segítségére van a TÜZÉP, amely nagyszabású hitelakcióval biztossítja, hogy részletre minden dolgozó ember megszerezhesse a jövő télre a tüzelőjét.

A TÜZÉP mintaserűen a bürokrácia teljes kikapcsolásával szervezte meg a hitelakciót. Az országos lebonyolítás helyes irányelvein elindulva a TÜZÉP debreceni kirendeltsége is, Seylém Gáborral és Steier Józseffel az élen, pontos és figyelmes módon bonyolította le a debreceni dolgozók fizesszert érintő akciót. Rövid idő leforgása alatt mindenki megkapta a tüzelőt már most a tavasz derekán.

A TÜZÉP telepén Pál Géza és Bálint István irányításával jó szervezték meg a tüzelő kiadását. Ezzel a jó munkával a debreceni dolgozók gondját oszlatták el.

A TÜZÉP dolgozóinak jó munkája nem véletlen eredménye.

Öntudatos dolgozók végzik a munkát a TÜZÉP-nél a Magyar Dolgozók Pártja irányítása és tanítása szerint. Tudják, hogy munkájukkal szolgálják a népi demokráciát, amely munkájukat elismeri és segíti. Éppen a napokban avatták fel a TÜZÉP alkalmazottainak üzemi konyháját is, amely jelenetős segítség a TÜZÉP alkalmazottainak. Kulturális felemelkedésünk szolgálatában pedig ott van a gyönyörű kultúrterem amelyben példamutató kultúr munka folyik.

Aubrey Pankey néger baritonista hangversenye

Hétfőn, május 8-án este 8 órai kezdettel Aubrey Pankey, világhírű néger baritonista énekel az Arany Bika diszertumban, Műsorán Händel, Schubert és Schumann dalok mexikói, finn és dán népdalok, valamint néger spirituális szerepelek. Zondorán Hajdu István, a kitűnő magyar zongoravész kíséri.

Emlékzetes meg az az egyhétórás, meleg ünneplés, amelyben Pankeyt két évvel ezelőtt a közönség részesei, különösen hatalmas sikerrel és az elismeretlen művészetét énekel, néger spirituális dalok hallásakor, a két néger spirituális néger spirituális műsoron szereplő öt néger spirituális helyett a művész tizenkettőt énekel, Mestani szereplését is várjuk.

